

ντέφι

2

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

✓ ELVIN
JONES
(ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ)

✓ ΣΤΟΝ ΚΑΘΡΕΦΤΗ ΣΟΥ
ΚΟΙΤΙΕΣΑΙ
ΚΙ ΑΠΟ ΜΟΝΗ ΣΟΥ
ΑΓΑΠΙΕΣΑΙ

✓ ΟΙ ΝΕΚΡΟΘΑΦΤΕΣ
ΤΟΥ ΛΑΪΚΟΥ
ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ

✓ ΉΛΑΓΚΕΣ ΠΟΥ
ΔΕΝ ΠΑΤΗΣΕ
ΤΟ ΤΡΑΙΝΟ

✓ ΤΑΚΗΣ ΣΟΥΚΑΣ

✓ ΚΙΝΗΜΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΩΝ
ΓΥΝΑΙΚΩΝ

✓ ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΙΤΣΑΝΗΣ - ΣΤΟ ΧΑΡΑΜΑ

✓ ΛΑΪΚΑ ΜΟΥΣΙΚΑ

✓ ΟΡΓΑΝΑ ΣΕ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΕΚΜΑ

✓ ΉΧΟΛΗΨΙΑ ΜΟΥΣΙΚΑΣ

✓ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ

Δ. Αρβανιτης
825

Ο
ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ
ΟΛΟΖΩΝΤΑΝΟΣ

ΔΙΣΚΟΣ
ΤΩΝ
STONES

ΣΕ ΔΙΣΚΟΥΣ ΚΑΙ ΚΑΣΕΤΕΣ

ΝΤΕΦΙ

**ΜΗΝΙΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ**

ΔΗΜΑΚΗ 3 ΛΥΚΑΒΗΤΤΟΣ
ΤΗΛ. 6449.105
ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΗΛ. 8643.852

ΕΚΔΟΤΕΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΑΣΙΠΑΓΛΗΣ
ΣΩΤΗΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΑΔΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

ΑΚΗΣ ΠΑΝΟΥ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ Θ. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ
ΝΙΚΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΑΔΗΣ
ΤΑΣΟΣ ΦΑΛΗΡΕΑΣ

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΖΩΡΤΖΗΣ
ΘΟΔΩΡΗΣ ΜΑΝΙΚΑΣ
ΛΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ
ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΣΑΚΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΟΥΛΟΓΛΟΥ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΟΜΟΙΡΑΣ
ΑΚΗΣ ΛΑΔΙΚΟΣ
ΣΤΕΜΗ ΣΚΟΥΡΑΕΤΟΥ
ΠΕΤΡΟΣ ΛΙΝΑΡΔΟΣ
ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΛΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΑΪΤΖΗΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
Εθνάρχου Μακαρίου 30

ΝΟΜΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΒΑΣΩ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΗΓΑΣ

ΓΡΑΦΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ Θ. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΙΑ

ΙΔΕΟΓΡΑΜΜΑ
ΣΟΥΛΙΟΥ 10
ΕΚΤΥΠΩΣΗ
Grapha TAMI
ΚΑΡΑΟΛΗ 21
ΝΕΑ ΧΑΛΚΗΔΩΝΑ
ΤΗΛ. 2513.308

ΤΕΥΧΟΣ 2

1982

ΤΙΜΗ 100 ΔΡΧ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	1
ΣΧΟΛΙΑ	2-10
GARY PEACOCK TRIO	11
ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΙΤΣΑΝΗΣ - ΣΤΟ ΧΑΡΑΜΑ	12-13
ΟΙ ΔΙΚΕΣ ΔΕΝ ΤΕΛΕΙΩΝΟΥΝ ΟΠΟΤΕ ΒΑΡΕΘΟΥΝ	
ΟΙ ΕΝΟΡΚΟΙ	14-19
ΧΑΡΙΣΤΙΚΗ ΒΟΛΗ	20-21
ΤΑΚΗΣ ΣΟΥΚΑΣ	22-24
ΣΤΟΝ ΚΑΘΡΕΦΤΗ ΣΟΥ ΚΟΙΤΙΕΣΑΙ	
ΚΙ ΑΠΟ ΜΟΝΗ ΣΟΥ ΑΓΑΠΙΕΣΑΙ	25-31
ΛΑ·Ι·ΚΑ ΚΕΝΤΡΑ	32-33
ΜΑΓΚΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΑΤΗΣΕ ΤΟ ΤΡΑΙΝΟ	34-35
ΛΑ·Ι·ΚΑ ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ	
ΣΕ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ	36-37
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΥΡΙΑΖΗΣ	38
ΗΧΟΛΗΨΙΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ	39-40
ΜΑΚΡΥΑ ΑΠ' ΤΙΣ ΚΑΝΝΕΣ	41
ELVIN JONES - ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ	42-48
ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟ ΡΟΚ ΕΝΤ ΡΟΛΛ	49-51
ΚΙΝΗΜΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	52-54
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑΣ - ΜΕΡΟΣ Β	55-57
ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠ' ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ	58-59
ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ	60-61
ΔΙΣΚΟΚΡΙΤΙΚΗ	62-68
ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΟ ΝΤΕΦΙ	69-72

ΚΤΗΝΗ ...

Για πολλά χρόνια τα ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ των αγοριών και των κοριτσιών με τα ονειροπόλα μάτια, που σφάχτηκαν, κήκαν ζωντανά ή κατακομματιάστηκαν από το αμερικανοκίνητο ισραηλινό ΤΕΡΑΣ, θα πλανιούνται όχι μόνο πάνω από τη σφυροκοπημένη ΓΗ ΤΟΥΣ και τα χαλάσματα των σπιτιών τους, αλλά και μέσα στη ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ αυτών, που κάτι τους έχει απομείνει απ' αυτήν.

Λόγια συμπαράστασης, λόγια αλληλεγγύης, λόγια αγανάκτησης... είναι ΛΟΓΙΑ... ΛΟΓΙΑ... ΛΟΓΙΑ...

Βρωμερά υποκείμενα, Ρήγκαν - Μπέγκιν - Σαρόν - και-όλοι-οι-όμοιοί-σας, ναζήδες, κτήνη, το ΕΓΚΛΗΜΑ ΣΑΣ είναι τόσο προμελετημένο, τόσο επαγγελματικό, τόσο ειδεχθές και τόσο στυγερό, που σιχαίνομαι και να ΣΑΣ ΦΤΥΣΩ.

ΚΑΤΑΡΑΜΕΝΟΙ...

Συνδρομές:

Εσωτερικού για ένα χρόνο	1.200 δρχ.
Για έξη μήνες	600 δρχ.
Επιχειρήσεις	2.500 δρχ.
Σπουδαστές Ωδείων	900 δρχ.

Εμβάσματα - Επιταγές:

Γιάννης Διαμαντόπουλος
Εθνάρχου Μακαρίου 30
Λυκόβρυση

Για αναδημοσίευση κειμένων-σχεδίων
και φωτογραφιών από το ΝΤΕΦΙ
απαιτείται άδεια από τον εκδότη.

ΘΕΑΤΡΟ ΛΥΚΑΒΗΤΤΟΥ 1 καί 2 Σεπτέμβρη ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΣΜΥΡΝΕΪΚΑ ΚΑΙ ΛΑΪΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ (1922 - 1982)

Μέ τήν ευκαιρία της συμπλήρωσης 60 χρόνων από τη Μικρασιατική Καταστροφή, το ΝΤΕΦΙ οργανώνει δυο λαϊκές συναυλίες με γνωστούς καλλιτέχνες του παλπού και νέου **ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ** και καταπληκτικές ορχήστρες.

Πληροφορίες και Εισιτήρια:

ΝΤΕΦΙ 6449.105 - 8643.852

ΡΟΡ - II Τσακαλωφ και Πινδαρου, 3601.729 - 3630.868

ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ Γραβίας 7, 3601.591

JAZZ - ROCK Σίνα και Βησσαριωνος, 3627.726

ΧΝΑΡΙ Κιαφας 5 (Ακαδημίας), 3605.493

ΠΟΛΙΤΕΙΑ Ακαδημίας και Ιπποκρατους (Στοα), 3600.235

ΦΩΛΙΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ Πανεπιστημίου 25-29 (Στοα), 3229.560

ΠΟΡΕΙΑ Σολωνος 77, 3631.622

ΣΤΡΟΦΗ Σπ. Τρικούπη και Στουρναρα (Εξαρχεια), 3636.906

MUSIC CORNER Πανεπιστημίου 36, 3636.815

DACAPO Σταδίου 30, 3243.247

PHILODISC Γαμβετα 1, 3631.450

MUSIC και VIDEO CLUB Γαμβετα 5, 3640.965

ΖΟΖΕΦ Χ. Τρικούπη 83, 3641.520

ΑΙΧΜΗ Χ. Τρικούπη 50, 3608.960

50 - 50 Σκουφα 50, 3637.100

ΠΑΛΑΙΟΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ, Σολωνος 62, 3610.839

ΠΡΙΣΜΑ Μπουμπουλινας 48 (Πειραιας), 4172.366

ΜΠΟΣΤΑΝΟΓΛΟΥ Κολοκοτρωνη 92 (Πειραιας), 4112.258

ΖΟΖΕΦ Ζωσιμαδων 20 (Πειραιας), 4174.070

Χ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ 2ας Μαΐου 32 (Ν. Σμυρνη), 9342.814

FILOPHONE Δαμαρεως 62 (Παγκρατι), 7510.628

ΗΧΟΣ Κονωνος 41 (Παγκρατι), 7517.741

JUKE BOX Θησεως 143 (Καλλιθεα), 9583.222

Α. ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΚΗ Αργολιδος 1 (Αμπελοκηποι), 6911.724

του
ΣΤΕΛΙΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΔΗ

FRANK KOFISKY

Ο ΜΑΥΡΟΣ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

42

Ο ερχομός του Elvis Jones στην Ελλάδα συνέπεσε με μια ιδιαίτερη περίοδο της ζωής μου, που τη χαρακτήριζε η μετάβαση από ένα συγκεκριμένο στυλ ζωής σ' ένα άλλο. Συνέπεσε επίσης με την εκ νέου προσπάθειά μου να κατανοήσω καλύτερα την μουσική δημιουργία σαν μορφή τέχνης και τη σχέση της με τη ζωή, την κοινωνική και την ατομική.

Η συγκέντρωση πληροφοριών, η μελέτη βιβλίων, ακόμα και το άκουσμα χιλιάδων ωρών μουσικής, ζωντανής ή από δίσκους, δεν αρκούν για να νιώσει κανείς τη βαθύτερη ουσία του καλλιτεχνικού έργου, αν οι παραπάνω διεργασίες δεν πραγματοποιούνται μέσα σ' ένα πέλαγος από πλούσιες και πολύμορφες εμπειρίες, αν δεν επεξεργαστεί κανείς ό,τι γνώση και εμπειρία συσσωρεύσει μέσα στα χρόνια με το εργαλείο της ωριμότητας που αποκτάει ζώντας, κι αν σε κάθε θεώρηση των πραγμάτων δεν είναι έτοιμος να ανασκευάζει τα προηγούμενα συμπεράσματά του, από απλή διαφοροποίηση μέχρι ολοκληρωτική ανατροπή.

Επί πλέον, ήταν ακόμα πολύ φρέσκες στο μυαλό μου οι σκέψεις που προκλήθηκαν από το πρόσφατο τότε διάβασμα του βιβλίου του Frank Kofsky «Ο Μαύρος Εθνικισμός και η Επανάσταση στη Μουσική».

Η γνωριμία μου λοιπόν με τον Elvin Jones πραγματοποιείται μέσα σ' ένα τέτοιο πλαίσιο, όπου τα υπολείμματα μιας αυστηρής και στενής πολιτικής (δηλαδή κομματικής) ένταξης από μέρους μου συνυπάρχουν με την κυρίαρχη διάθεσή μου για πιο ανοιχτόμυαλη ενδοσκόπηση των πολιτικών και πολιτιστικών φαινομένων.

Η έκδοση του πρώτου μέρους του βιβλίου του Kofsky από τη σειρά «αυτοσχεδρισμός» του Σάκη Παπαδημητρίου μου πρόσφερε μια πρώτης τάξης αφορμή όχι τόσο για ένα σχόλιο πάνω στο θέμα που πραγματεύεται με τόσο επιμονή και αφοσίωση ο Kofsky όσο για τη δημοσίευση των πρακτικών μιας συνέντευξης με τον Elvin Jones.

Μετά το τέλος της πρώτης βραδιάς στο Δημοτικό Θέατρο του Πειραιά βρεθήκαμε να τρώμε παρέα ο Elvin Jones, η Keiko, ο Τάσος Φαληρέας, ο Γιάννης Πετροπουλάκης κι εγώ. Ο Elvin με το συγκρότημά του, εκείνο το βράδυ από τη σκηνή του θεάτρου, μας είχε πάρει τα μυαλά, την καρδιά, την ψυχή κι ό,τι άλλο έχουμε και δεν έχουμε. Ο Elvin γύρω από το τραπέζι το ίδιο βράδυ μας έδωσε τη χαριστική βολή. Τίποτα δεν είναι τυχαίο. Ένας μεγάλος μουσικός κι ένας φωτεινός άνθρωπος στο ίδιο πρόσωπο. Ανοιχτόκαρδος, χωρίς προκαταλήψεις, χωρίς στημένο παραμύθι, εξαιρετικά γοητευτικός, ένα σπουδαίο άτομο, από αυτά που αν είναι κανείς πολύ τυχερός (και ανήσυχος) στη ζωή του μπορεί να συναντήσει.

Για τη συζήτηση εκείνης της βραδιάς ο Τ. Φαληρέας έχει ήδη δημοσιεύσει (περιοδικό ΤΖΑΖ) ένα πολύ εύστοχο και κατατοπιστικό σημείωμα. Εγώ αγαναχτούσα με τον εαυτό μου, που δεν είχα άλλες κασσέτες μαζί μου για να την μαγνητοφωνήσω.

Την επόμενη μέρα το μεσημέρι, και πριν από την παράσταση της δεύτερης και τελευταίας βραδιάς, συναντήθηκα με τον Elvin στο ξενοδοχείο που έμενε κάπου στον Άγιο Σώστη. Εκεί ήσυχα, τα είπαμε για κανά-δυο ώρες με τη μορφή μιας συνέντευξης. Αρκετά πράγματα που είχαν ειπωθεί το προηγούμενο βράδυ δεν ξανασυζητήθηκαν, άλλα χρησίμευσαν σαν οδηγός και άλλα έμειναν ανοιχτά για μια επόμενη κουβέντα που πολύ θα ήθελα να γίνει κάποτε.

Και λέω ότι το βιβλίο είναι αφορμή για τη δημοσίευση της συνέντευξης και όχι το ανάποδο για δύο βασικά λόγους. Πρώτο, γιατί η εισαγωγή του Σάκη στο βιβλίο είναι πολύ καλή και ζουμερή και δεύτερο γιατί η ίδια η συνέντευξη αποτελεί ένα ουσιαστικό σχολιασμό των γραφόμενων του Kofsky κι αφορμή για περισσότερη εμβάθυνση στο θέμα.

Ο Elvin Jones, όπως το επιβεβαιώνει αναντίρρητα, πέρα από τα αυτιά μας, κι ο Kofsky, είναι από τις μεγαλύτερες μορφές της jazz. Κατά συνέπεια είναι εξαιρετικά αρμόδιος για οτιδήποτε αφοράει τη μορφή τέχνης που έχει υπηρετήσει με τόσο ξεχωριστό τρόπο.

Elvin Jones

Από την άλλη ο Kofsky, πραγματικός φίλος και ειδικός της jazz, καθηγητής ιστορίας στο Πανεπιστήμιο του Σακραμέντο στην Καλιφόρνια, αναπτύσσει την άποψή του για τη σχέση της μαύρης μουσικής με την αμερικάνικη πολιτική πραγματικότητα. Άποψη που την στηρίζει με ένα σωρό στοιχεία και επιχειρήματα.

Το μόνο αδύνατο σημείο της λογικής του είναι η προσπάθεια του να ταυτίσει το ριζοσπαστικό κίνημα της jazz με το επαναστατικό πολιτικό κίνημα των μαύρων. Η jazz όμως δεν είναι γέννημα του πολιτικού κινήματος. Είναι γέννημα της κοινωνικής βάσης της μαύρης κοινότητας, που το πολιτικό κίνημα προσπαθεί να εκφράσει πολιτικά. Σε περιόδους λοιπόν, που οι αντιθέσεις οι κοινωνικές είναι οξυμένες η έκφρασή τους είναι ριζοσπαστική τόσο μέσα από την πολιτική που γεννούν όσο και μέσα από την τέχνη που δημιουργούν.

Είναι και τα δυο τρόποι άμυνας είτε του συνόλου, της ομάδας, είτε του ατόμου ενάντια στην εξαθλίωση, την υλική και ηθική.

Πρώτον, λοιπόν, δεν ταυτίζονται. Σχετίζονται. Δεύτερον, η καλλιτεχνική δημιουργία αντανakλάει μια κοινωνική πραγματικότητα φιλτραρισμένη μέσα από την ιδιαίτερη και ιδιόμορφη οντότητα του κάθε καλλιτέχνη ξεχωριστά, ενώ η πολιτική υπακούει σε πιο «αντικειμενικούς» νόμους στους οποίους προσπαθεί να προσαρμοστεί και από ένα σημείο και μετά να προσαρμόσει την πραγματικότητα.

Η εντύπωση που δίνει ο Kofsky από τα γραφόμενά του είναι ότι το κίνημα της ελεύθερης έκφρασης στη jazz επηρεάζεται ή και καθορίζεται ακόμα από το πολιτικό κίνημα των μαύρων, φτάνοντας στο σημείο να προσπαθεί να εκμαιεύσει τέτοιες απόψεις από τους ίδιους του μουσικούς, αντί να περιοριστεί στο να τους εξερευνήσει.

Στάση που εξηγείται από το φοβερό στρίμωγμα που μπορεί να νοιώθει ένας συνειδητοποιημένος άνθρωπος στις Ε.Π.Α. από την σατανική ψυχρότητα και σκληρότητα ενός συστήματος που χρησιμοποιεί και καταναλώνει τον άνθρωπο χωρίς συμπάθεια και οίκτο.

Νομίζω ότι εκφράζοντας μ' ένα ριζοσπαστικό τρόπο, εξαιτίας της τρομερής του ευαισθησίας, την κραυγή απόγνωσης που βγαίνει από το γκέττο, ο μουσικός της jazz είναι αφ' εαυτού πολιτικός.

Το γεγονός ότι ορισμένοι μουσικοί, σαν τον Archie Shepp, προχώρησαν μέχρι το σημείο να εκφράζονται ανοιχτά πολιτικά όχι μόνο δεν ανατρέπει την άποψη αυτή, αλλά την ενισχύει επιβεβαιώνοντας μ' αυτό ότι οι τζαζιστες που πρωτοστάτησαν στην πολύ ελεύθερη αναδημιουργία εκφράζουν με την πιο μεγάλη αγωνία και σαφήνεια την ένταση της καταπιεσμένης φυλετικά και εξωστρακισμένης κοινωνικά κοινότητάς τους.

Διαπίστωση που σίγουρα εξηγεί την απομόνωσή τους από την ευρύτερη λευκή κοινότητα και την εξουσία της κι από την άλλη τη θριαμβευτική καταξίωσή τους μέσα από τις προσωπικές τους νίκες στο χώρο της δημιουργίας τους.

Την ίδια ώρα που ο Coltrane έπαιζε τα «άπαιχτα» στο σαξόφωνο, ο Bobby Seal τρομοκρατούσε τους μπάτσους με το ντουφέκι οριζόντια κι ο Evans, αφού «έκανε περίπατο» στο Μεξικό, από το βάθρο του νικητή άκουγε τον αμερικάνικο εθνικό ύμνο με το χέρι ψηλά σφιγμένο σε γροθιά. Να το μεγαλείο της μαύρης δύναμης! Ακόμα και από μειονεκτική θέση οι μαύροι μπορούν να τη βγουν στο κατεστημένο!

Δεν είναι καθόλου τυχαίο λοιπόν, που οι μαύροι επαναστάτες εθνικιστές αγκάλιασαν την jazz. Δεν την αγκάλιασαν κύρια για να την χρησιμοποιήσουν, αλλά γιατί διαισθανόντουσαν ότι η jazz ήταν κομμάτι του δικού τους πολιτισμού, που η πάλη για την ζωή μέσα σε ένα περιβάλλον εχθρικό τον ανέβαζε σ' ένα ακόμα υψηλότερο επίπεδο.

Πιστεύω ότι με τις λιγοστές μου παρατηρήσεις, τον πρόλογο του Παπαδημητρίου στο βιβλίο, τα λεγόμενα του Elvin και το πολύ σημαντικό βιβλίο του Kofsky μπορεί κανείς να βγάλει ένα θετικό συμπέρασμα για μια πολύ σημαντική φάση της jazz, φάση που η σημασία της ξεφεύγει από τα στενά πλαίσια ενός είδους μουσικής.

Ελπίζω σύντομα ο «Αυτοσχεδιασμός» να εκδόσει και τα υπόλοιπα μέρη του βιβλίου για να ακολουθήσει το πιο πρόσφατο βιβλίο του Kofsky «Μαύρη Μουσική - Λευκός Έλεγχος, Η Πολιτική Οικονομία της jazz», που αποτελεί στην ουσία το δεύτερο τόμο του ίδιου έργου.

Απ' ότι έγραψε ο Kofsky στον Παπαδημητρίου φαίνεται ότι αντιμετωπίζει τεράστιες δυσκολίες για την έκδοσή του που ακόμα δεν έχει γίνει στις Ε.Π.Α. παρ' όλο που έχει γραφτεί εδώ και τρία χρόνια.

Στο υπό έκδοση λοιπόν βιβλίο του παρουσιάζει τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η βιομηχανία του δίσκου για να κάνει θύμα της τον καλλιτέχνη. Συμβόλαια, ποσοστά και όλα τα σχετικά από τη μιά και η αδυναμία του καλλιτέχνη να διαπραγματεύεται απ' την άλλη.

Να μην ξεχάσω τις ευχές του προς όλους μας επ' ευκαιρία της πολιτικής αλλαγής, ευχές που δεν κρύβουν την πικρία του για την προς τα δεξιότερα στροφή της εξουσίας στις Ε.Π.Α.

μια κουβέντα του ELVIN JONES
με το ΣΤΕΛΙΟ ΕΛΛΗΝΙΑΔΗ

Μετά από τόσα χρόνια που παίζεις βλέπεις κάποια εξέλιξη ή πρόοδο τώρα τελευταία στη jazz;

Επειδή είμαι αδιόρθωτα αισιόδοξος βλέπω πάντα τα πράγματα σε σχέση μ' αυτό που είναι δυνατό να γίνει. Κι έτσι αντιμετωπίζω το τι έχει κάνει η jazz. Κι όταν λέω jazz εννοώ την οντότητα της jazz σαν μορφή τέχνης κι όχι ολόκληρο το επαγγελματικό κύκλωμα της jazz, γιατί αυτό είναι ένα άλλο πράγμα.

Η μουσική σαν τέτοια έχει καταφέρει, παρά τις πολλές και μεγάλες αρνητικές δυνάμεις, να διεισδύσει σχεδόν σε κάθε περιοχή του κόσμου. Και εγώ όντας από τους αρκετά τυχερούς που ταξιδεύουν ανά τον κόσμο, είμαι απ' αυτούς που έχουν την τύχη να γευθούν το ζουμί απο τ' αποτελέσματα αυτής της διείσδυσης της μουσικής σ' αυτές τις περιοχές.

Αγρότες στην Ιαπωνία βγαίνουν

από τους ορυζώνες και μου λένε «φίλε, το βράδυ θάρθω στη συναυλία».

Τέτοιου είδους αποτελέσματα έχω δει να κατορθώνει η μουσική. Επικοινωνία κι επαφή με ανθρώπους που μπορούν αληθινά να εκτιμήσουν αυτό που μπορεί να είναι η μουσική, το σκοπό που εξυπηρετεί για την ανθρωπότητα. Επί πλέον βέβαια, υπάρχουν οι νέοι, νέοι μουσικοί, νέοι καλλιτέχνες που ο σκοπός τους είναι να μάθουν. Έχω δει πολλούς σπουδαστές όλων των εθνικοτήτων και χαρακτήρων που τα βλέπουν τώρα διαφορετικά.

Αυτό συμβαίνει μετά την μεγάλη έκρηξη της εμπορικής μουσικής και μετά τον κατακλυσμό του κόσμου από τις εμπορικές επιχειρήσεις όπως οι μεγάλες εταιρείες RCA, CBS, U.A., κ.λ.π.

Επειδή όμως αυτός ο κατακλυσμός έχει φτάσει στο όριο του, τα νέα παιδιά, τώρα, και οι νέοι μουσικοί

ψάχνουν για κάτι άλλο.

Αυτή η κατάσταση δεν ικανοποιεί ένα υγιές μυαλό, δεν ικανοποιεί την περιέργεια που έχουμε όλοι μέσα μας. Τώρα με ρωτάνε για τις κλινικές αποτοξίνωσης, για τα jazz-festivals και για τα πράγματα που συμβαίνουν σ' όλο τον κόσμο και ιδιαίτερα στην Ευρώπη.

Αυτό το παίρνω σαν ένα πολύ υγιές σημάδι.

Λες δηλαδή ότι το πιο σημαντικό που συμβαίνει σήμερα στη jazz είναι η διεύρυνση της επικοινωνίας, έτσι; Η σχέση της jazz με ένα ευρύτερο κοινό. Ωραία. Εγώ όμως αναφέρομαι περισσότερο στις αρχές της δεκαετίας του '60 που συνέβαιναν τόσο υπέροχα πράγματα στην ίδια τη μουσική, τις πολυρυθμικές σου καινοτομίες και την ανάπτυξη μιας ολόκληρης σκηνης με πρωταγωνιστές τζα-

Ζίστες σαν εσένα και τον Coltrane. Γράφατε ιστορία τότε.

Δεν βλέπω τίποτα τέτοιο τώρα. Πιστεύω ότι αυτό είναι κάτι που πρέπει να εξερευνηθεί. Και ούτε καν έχει αγγιχτεί. Υπάρχει πιθανά ένας αριθμός παραγόντων που είναι υπεύθυνοι για την έλλειψη μιας συνέχειας αυτής της νέας κατεύθυνσης.

Ακόμα και πριν πεθάνει ο John Coltrane οι μουσικοί απομακρύνθηκαν απ' αυτό που γινόταν σ' ένα μεγάλο βαθμό κι αυτός είναι ο λόγος που ολόκληρη αυτή η άποψη της μουσικής εξέλιξης στην πραγματικότητα δεν συνεχίστηκε ποτέ σωστά.

Ακόμα και τώρα σε μερικά πανεπιστήμια οι διδάσκοντες κάνουν μια προσπάθεια να δημιουργήσουν τουλάχιστον ένα διάλογο γι' αυτή την τρομερή καινοτομία. Έτσι νομίζω ότι μ' αυτή την έννοια ο χρόνος είναι με το μέρος μας, γιατί τουλάχιστον υπάρχει σε σχολές και έτσι της δίνεται μια πολύ καλή ευκαιρία να φτάσει σε μυαλά που είναι ικανά να την πάνε παρα πέρα. Νομίζω ότι το πρόβλημα είναι διανοητικό και τεχνικό.

Γιατί δεν εξελίχθηκε πλήρως;

Νομίζω ότι αποθαρρύνθηκε βασικά σ' ένα μεγάλο μέρος από τις εταιρείες που ελέγχουν το εμπόριο.

Οι εταιρίες, οι κριτικοί της jazz...

Ναι και αυτοί οι στενόμυαλοι που είχαν τον έλεγχο του εμπορίου.

Γιατί αυτό; Επειδή οι άνθρωποι που δουλεύουν στις εταιρίες δίσκων ή οι κριτικοί της jazz είναι λευκοί ή σκέφτονται σαν λευκοί; Ή μήπως υπάρχει κάποιος πιο ξεκάθαρα πολιτικός λόγος, επειδή εκείνο τον καιρό η jazz συνδεόταν, τουλάχιστον στα μυαλά πολλών ανθρώπων, με το εθνικιστικό Κίνημα των Μαύρων;

Ναι και γιατί μερικοί από τους μεγαλύτερους συγγραφείς και διανοούμενους εκείνης της εποχής σαν τον Malcolm X και τον Leroi Jones, που επεκτάθηκαν πάνω σ' αυτή τη θεωρία, ήταν πολύ δραστήριοι και χρησιμοποίησαν την τέχνη μέχρι ένα ορισμένο σημείο. Αλλά αυτό ήταν δευτερεύον, ήταν μάλλον προϊόν αυτού που συνέβαινε, σαν τα πολιτικά κινήματα που χρησιμοποιούν πράγματα που είναι διαθέσιμα σ' αυτά. Εάν μπορούν να εξυπηρετήσουν τους σκοπούς τους τα χρησιμοποιούν και φυσικά μερικές φορές αυτό είναι αποτελεσματικό και άλλες όχι. Και αν υπάρχει ταύτιση μ' αυτό ή μ' εκείνο το πολιτικό κίνημα αυτό είναι μόνο για καλό. Δεν νομίζω ότι μπορεί να βλάψει κανένα.

Δεν μπορεί να βλάψει το πολιτικό

κίνημα, ούτε να κάνει κακό στη μουσική. Το μόνο που μπορεί να κάνει είναι να δυναμώσει τη μουσική και νομίζω ότι η μουσική πρέπει να έχει κάποια πολιτική προέκταση και κατά κανόνα έχει. Θάλεγα ότι και η folk μουσική έχει, και τα περισσότερα από τα αποκαλούμενα «κλασσικά μας» κομμάτια είναι τόσο συντηρητικά κατά βάση που δεν υπάρχει αμφιβολία γι αυτό. Δεν νομίζω ότι χρειάζεται πολύ συζήτηση, αλλά πρέπει να υπάρξει συνέχεια στη μουσική.

Το λέω αυτό γιατί υπάρχουν λόγοι που ένα πολιτικό κίνημα δεν καταφέρνει να εκπληρώσει τους στόχους του, όπως έγινε με το εθνικιστικό κίνημα των Μαύρων. Υπονομεύτηκε αποτελεσματικά από την δολοφονία του Malcolm X. Σκότωσαν τον αιδεσιμώτατο Luther King και δολοφόνησαν τον πρόεδρο Kennedy και έτσι το κίνημα αποδυναμώθηκε αποτελεσματικά.

Παρ' όλα αυτά η μουσική παραμένει. Η μουσική δεν υπήρξε λόγω του κινήματος κι ούτε έπαψε να υπάρχει επειδή έπαψε να υπάρχει το κίνημα.

Το ζήτημα είναι, λοιπόν, ότι η μουσική μπορεί ακόμα ν' αποτελέσει μια βιώσιμη δύναμη, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί τόσο πολιτικά όσο καλλιτεχνικά και αισθητικά.

Σε ρώτησα και θέλω να το ξεκαθαρίσω όχι γιατί έχω στο μυαλό μου την ιδέα ότι οι μουσικοί και ιδιαίτερα οι πιο σημαντικοί, που δημιούργησαν το νέο πράγμα, ότι ελεγχόντουσαν από κάποια πολιτική κίνηση ή κόμμα, αλλά γιατί θέλω να συζητήσω μαζί σου την άποψη που λέει ότι η πρόοδος της jazz μουσικής που πραγματοποιήθηκε από μερικούς μεγάλους μουσικούς, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται κι εσύ, σχετίζεται με την όλη εξέλιξη της μαύρης κουλτούρας και την αλλαγή στον τρόπο σκέψης των μαύρων γεγονός που βέβαια εκφράστηκε καλύτερα από εκείνους που μπορούν να εκφράζονται καλύτερα, τους μαύρους μουσικούς στη συγκεκριμένη περίπτωση. Έχει να κάνει με κάτι τέτοιο ή η εξέλιξη αυτή οφείλεται στην αυτοεξέλιξη της ίδιας της μουσικής;

Οχι, οχι. Δεν νομίζω ότι η μουσική μπορεί να εξελιχθεί από μόνη της. Η μουσική εξελίσσεται λόγω των ανθρώπων. Με άλλα λόγια η μουσική αντανάκλαει την ψυχή των ανθρώπων που αντιπροσωπεύει. Είναι τόσο απλό.

Αν για παράδειγμα οι άνθρωποι είναι διαιρεμένοι και υποδιαιρεμένοι τότε σίγουρα αυτός ο κατακερματισμός επιδράει στην κατεύθυνση που θα πάρει η μουσική. Δεν υπάρχει

τίποτα χειρότερο για να κάνει τη μουσική να υποφέρει από τον κατακερματισμό της κοινότητας. Πιστεύω ότι αυτό είναι που συνέβη από τη δεκαετία του '70 και ισχύει ακόμα όσον αφορά τη μουσική.

Υπάρχει μεγάλη αποθάρρυνση ανάμεσα στους μουσικούς στην κοινότητα σχετικά με τις κοινωνικές αλλαγές που έχουν γίνει και ιδιαίτερα την έλλειψη μιας αξιόλογης εφαρμογής των κοινωνικών προγραμμάτων. Αυτή η κατάσταση δημιουργεί μεγάλη αποθάρρυνση.

Υπάρχει τώρα, με πολύ λίγες εξαιρέσεις, ένα είδος λήθαργου μέσα στη μουσική όσον αφορά την εξέλιξη της.

Φαίνεται να υπάρχει έλλειψη ευκαιριών. Οι μικρές εταιρίες δίσκων, σαν τη Blue Note και την Vanguard Records, ξεπουλήθηκαν στα μεγαλύτερα συγκροτήματα και δεν έχουν πια καμιά πολιτική για τους καλλιτέχνες τους.

Οι μουσικοί βρίσκονται λοιπόν στο σημείο είτε του να υποταχθούν στα πλαίσια που έχουν καθοριστεί από τη CBS ή τη Warner Bros είτε να μείνουν έξω από το σκηνικό εντελώς. Κι αυτό σημαίνει να δουλεύεις χωρίς συμβόλαιο, χωρίς ατζέντηδες, να δουλεύεις έξω απ' το κατεστημένο. Έτσι γίνεται τώρα. Πρέπει και πάλι να παίζεται πολύ μουσική σε διάφορα πιασινά δωμάτια όπως γινόταν 60 χρόνια πριν.

Έχουν εξορίσει τη jazz και έχουν περιορίσει τους όρους εξέλιξης της στην προ του πρώτου παγκόσμιου πολέμου περίοδο. Η ίδια κατάσταση παρ' όλη την μοντέρνα τεχνολογία.

Θες να πεις ότι ακόμα και οι πολύ γνωστοί τζαζίστες αντιμετωπίζουν πολύ σοβαρά προβλήματα;

Ναι. Έχουν πολύ σοβαρά προβλήματα. Το ξέρεις ότι ο Count Basie δεν έχει συμβόλαιο για δίσκους; Ούτε ο Duke Ellington είχε. Ο Buddy Rich δεν έχει συμβόλαιο με κανένα κι είναι μεγάλος drummer. Το ίδιο και ο Maynard Ferguson κι ας είναι σπουδαίος τρομπετίστας. Έτσι είναι μέχρι κάτι ν' αλλάξει. Πιστεύω ότι θ' αλλάξει. Δεν μπορεί να γίνει αλλιώς γιατί τα πιο πολλά ταλέντα βασιζονται στη Jazz, και τα χρειάζονται! Οι Jazz μουσικοί είναι οι δημιουργικοί καλλιτέχνες. Αποτελούν τη βάση και γιαυτό είναι αναγκασμένοι να τους χρησιμοποιήσουν, μέχρι ένα ορισμένο τουλάχιστον σημείο.

Είναι αναγκασμένοι να τους διατηρούν σε κάποιο βαθμό κι αν δεν μπορούν να τους αλλάξουν θα πρέπει να χρησιμοποιήσουν κάπως αυτά τα ταλέντα. Όπως και νάχει αυτή είναι η κατάσταση που επικρατεί.

Μήπως αυτό συμβαίνει επειδή

η jazz έχει ένα περιορισμένο ακροατήριο;

Δεν νομίζω ότι είναι περιορισμένο. Είναι απεριόριστο, αλλά το ζήτημα είναι ότι οι άνθρωποι που έχουν τον έλεγχο είναι αυτοί που είναι περιορισμένοι και πολύ μύωπες ως προς το τι πρέπει ή δεν πρέπει να κάνουν μ' αυτές τις τρομερές δυνάμεις που υπάρχουν παντού τριγύρω. Κι αυτοί δεν ξέρουν τι να κάνουν.

Εγώ δεν πρόκειται να παίξω rock μουσική. Ας το διάβολο, δεν πρόκειται να το κάνω. Όχι γιατί δεν μου αρέσει ιδιαίτερα, αλλά γιατί νομίζω ότι παραιμιαίωμαι για να παίξω παιδικά παιχνίδια! Δεν με τραβάει και υπάρχουν πολλοί μουσικοί που αισθάνονται σαν και μένα και βέβαια εμείς είμαστε αυτοί που θα υποφέρουμε, γιατί δεν πρόκειται να μας καλέσουν να παίξουμε στα τηλεοπτικά προγράμματα, δεν θα μας βγάλουν ποτέ στο σώου του Johnny Carson (γέλια), και ούτε θα απολαύσουμε τη μεγάλη προβολή που είναι απόλυτα αναγκαία για να πετύχεις σ' ο,τιδήποτε, οικονομικά κ.λ.π.

Θέλω να πω ότι αν θελήσεις να τη βγάλεις οικονομικά πρέπει να εξασφαλίσεις αυτό το βήμα, τη χρησιμοποίηση των μαζικών μέσων. Αν αρνηθούν στον καλλιτέχνη αυτό το μαζικό μέσο τότε σίγουρα η ιστορία τελειώνει. Τι άλλο μπορείς να κάνεις;

Ο κόσμος είναι μεγάλος και πιστεύω ότι υπάρχει η δυνατότητα να βελτιωθούν τα πράγματα. Μπορεί να αλλάξουν σε μια νύχτα, γιατί οι μουσικοί υπάρχουν και η μουσική υπάρχει! Η δουλειά του Coltrane, για παράδειγμα, βρίσκεται κάπου σε μια βιβλιοθήκη. Νομίζω ότι ένα μέρος της υπάρχει στο Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνια. Η οικογένειά του έχει ένα μεγάλο μέρος της δουλειάς του, αλλά το μεγαλύτερο μέρος είναι απείραχτο.

Εννοείς ότι δεν έχει ηχογραφηθεί;

Ναι. Τα ηχογραφημένα υπάρχουν, αλλά υπάρχει πολύ υλικό γραμμένο σε πάρτες. Έγραφε με κώδικα. Είχε ένα κώδικα για τις σημειώσεις του και κουβαλούσε πάντα κάτι μικρά σημειωματάρια που κατέγραφε τις συνθέσεις του. Αυτές τις σημειώσεις τις έχει η γυναίκα του. Εγώ μπορώ να τις διαβάσω. Υπάρχουν δε σε μαγνητοταινίες εκατοντάδες ώρες μουσικής. Κι εδώ πρόκειται για ένα μόνο καλλιτέχνη!

Ξέρω ότι ο Miles Davis έχει περίπου 15 άλμπουμς ηχογραφημένα που τα κρατάει στα αρχεία της CBS και δεν τα έχει κυκλοφορήσει. Όταν ηχογραφούσαν το Sketches of Spain δούλεψα μαζί με τον Gil Evans γι' αυτό το άλμπουμ. Το ξέρεις ότι εγώ έγραψα

το εμβατήριο; (γέλια). Έπαιξα timpani και κάτι άλλα κρουστά, και ηχογραφήσαμε στο studio κάθε μέρα επί 6 μήνες.

Δωμάτια ολόκληρα γεμάτα από μουσική που περιμένουν κάποιον για να τα παίξει. Και μόνο αυτό θα μπορούσε να θεωρηθεί σαν η σπονδυλική στήλη σε κάτι νέο. Θα μπορούσαν ν' αποτελέσουν τα θεμέλια για μια Σχολή μουσικής.

Τα αρχεία του Duke Ellington βρίσκονται στο Πανεπιστήμιο Yale. Τους τα χάρισε. Και το Yale είναι ένα από τα πανεπιστήμια που σου έλεγα, που έχουν όσα στοιχεία χρειάζονται σε μια σχολή Μουσικής για να διαβάσουν τα χειρόγραφα του Ellington.

Έτσι κάτι γίνεται. Είναι διασκορπισμένη η προσπάθεια βέβαια. Και στη Γερμανία, για παράδειγμα, στα μέσα μαζικής επικοινωνίας υπάρχουν άνθρωποι που ενδιαφέρονται.

Μπορείς να μου πεις με ποιό τρόπο οι εταιρίες και ειδικότερα οι γνωστές σαν jazz - εταιρίες κατάφεραν να σας παραγκωνίσουν και να σας περιθωριοποιήσουν;

Ας πούμε, τι έγινε με τη Blue Note, που κάποτε στέγαζε τα καλύτερα ονόματα της jazz;

Όταν πέθανε ο Frank Wolf, ένας από τους ιδιοκτήτες της, έβαλαν το '72 τον George Butler υπεύθυνο της Blue Note. Ο Wolf πίστευε ότι ο George ήταν θαυμάσιος άνθρωπος. Είναι έξυπνος, έχει ένα ντοκτορά στη μουσική, είναι μαύρος, είναι καλός. Έτσι ο Frank έδωσε την καρδιά του σ' αυτό το καθίκι! Και ο George πολύ μεθοδικά κατάστρεψε τη Blue Note Records. Πολύ μεθοδικά! Με πάθος! Ο Michael Cuscuna ήταν ένας απ' αυτούς που επενέβη και τους εμπόδισε να κάψουν τις καταραμένες ταινίες! Ήταν έτοιμοι να τις ρίξουν στη φωτιά!

Ποιές ταινίες;

Τις ταινίες της Blue Note!

Απίστευτο!

Ναι, είναι απίστευτο!

Και στη συνέχεια τι έκανες;

Πρώτα απ' όλα αποξένωσε όλους τους καλλιτέχνες. Εμένα σίγουρα. Και ο Lee Morgan δεν τον γούσταρε καθόλου. Ο Art Blakey ήταν έτοιμος να τον σκοτώσει!

Οι μόνοι που τον γούσταραν ήταν μετριοτάτοι σαν τον Bobby Hutcherson. Αυτός ήταν καλός μαθητής, αλλά ποτέ δεν ήταν δημιουργικός. Αν μελετούσε περισσότερο, αλλά πως;

Κατ' αρχήν ήταν μεγάλος πρεζάκις. Δεν μπορούσε να τ' αποφύγει. Αυτό φτάνει. Μέχρις ότου καθαρίσει το μυαλό του και θεραπευτεί, τι είχε

να προσφέρει; Είναι άρρωστος. Και ήταν η αγάπη του Butler.

Κατόπιν βρήκε αυτό το ατάλαντο κορίτσι, τη Bobbie Humphrey, που δεν ήξερε να παίξει! Την έφερε στο club που δούλευα και μου ζήτησε να παίξει φλάουτο.

«Εντάξει» της λέω, «τι θες να παίζεις;». «Θα παίξω κάτι από blues» μου απαντάει. Έτσι παίξαμε blues, κάτι δωδεκάμετρα. Κι αυτή χάθηκε! (γέλια)

Και παίζει σε τόσους δίσκους!

Δεν μπορούσε να παίξει δύο μέτρα και ο George την έκανε σταρ! Είναι δικό του αστέρι.

Είναι πολύ απασχολημένος με τη μετριότητα και ο καλλιτέχνης δεν μπορεί να τον βρεί. Ο Horace Silver γινόταν έξαλλος. Όταν ήθελε να κάνει κάτι, κανένας δεν του απαντούσε στο τηλέφωνο, δεν τηρούσαν τα ραντεβού τους.

Είναι σπαστικό γι' αυτόν! Κι έχει ορχήστρα, είναι συνθέτης, είναι ένας απ' τους διεθνώς αναγνωρισμένους καλλιτέχνες! Ο καθένας ξέρει τη δουλειά του Horace Silver! Αγνοήθηκε.

Ο Donald Bird στριμώχτηκε κι έγραψε αυτό το rock and roll κατασκευάσμα, το Blackbird. Αλλά αυτός ούτε καν μετράει, είναι χειρότερος κι απ' τον George Butler. Πίστεψε με.

Και τώρα, απ' ό,τι καταλαβαίνω, που η Blue Note δεν υπάρχει πια για πρακτικούς λόγους, ο Butler μεταπήδησε στη CBS για να ολοκληρώσει την καταστροφή εκεί. Δεν είχαν βέβαια και κανένα. Είχαν τον Percy Heath πριν πάει ο Butler. Τώρα απ' ό,τι ξέρω πήρανε τη Bobbie Humphrey!

Έχουνε και το Herbie Hancock!

Οου, ούτε αυτός μετράει. Ο Herbie Hancock είχε τη δυνατότητα ενός jazz καλλιτέχνη κάποτε. Τώρα ξεπουλήθηκε, εγκατέλειψε. Έκανε μια ολοκληρωτική παραχώρηση της καλλιτεχνίας του, της τέχνης του, κάτι που αν είσαι καλλιτέχνης, δεν το κάνεις ποτέ. Τι μπορείς να παραχωρήσεις όταν αυτό είναι όλο κι όλο που έχεις; Και το εγκατέλειψε. Τώρα ο Hancock παίρνει μαθήματα μπαλλέτου από ένα χορευτή «αδελφή», γιατί είναι κι αυτό μέρος της παράστασης του. Χορεύει και παίζει και λίγο πιάνο!

Το γεγονός ότι εσείς, τα μεγάλα ονόματα της jazz, είστε απομονωμένοι από τη βιομηχανία της μουσικής, δεν αποθαρρύνει τους νεότερους μουσικούς από το ν' ακολουθήσουν τα βήματα σας;

Όχι, όχι τους σοβαρούς νέους μουσικούς.

Πρέπει να καταλάβεις κάτι. Η jazz δεν είναι κάτι που να μπορούν να το πάρουν στα χέρια τους μεγάλες μάζες

ανθρώπων. Είναι κάτι πολύ λεπτό, εξαιρετικά μοναδικό, που μόνο λίγοι άνθρωποι, που έχουν κάποια μοναδική ικανότητα, θα βρουν το δρόμο τους.

Κι αυτός είναι ένας από τους λόγους που η jazz είναι μια τόσο σπουδαία μορφή τέχνης. Γιατί είναι ένα απαιτητικό τέρας. Δεν ανέχεται καμμιά αδυναμία. Τις εξαφανίζει! Δεν τις σηκώνει!

Αυτή είναι η μεγάλη πρόκληση, νομίζω για τους νέους καλλιτέχνες, που λένε,

«Άκου τι παίζει αυτός ο άνθρωπος! Θέλω να βρεθώ κοντά του και να μάθω όσο γίνεται περισσότερα απ' αυτόν. Ίσως να μη καταφέρω να παίξω το ίδιο, τουλάχιστον όμως θα μπορώ να τον ακούω!» Αυτό τράβηξε κι εμένα!

Άκουγα τον Art Blakey, όταν συνήθιζε να ρολλάρει. Και το ρολλάρισμα του ήταν τόσο τέλει, τόσο όμορφο, ένωθα ρίγη στη σπονδυλική μου στήλη. Τότε είπα «πρέπει να ρολλάρω κι εγώ έτσι. Πως το κάνει;» (γέλια). Έτσι ξόδεψα ώρες και ώρες με τα όργανα μου προσπαθώντας να φτάσω λίγο απ' αυτή την τελειότητα. Περί αυτού πρόκειται.

Απο που αντλείς όλη αυτή τη δύναμη για να πέσεις μέσα σ' αυτή την παγίδα; (γέλια)

Αγαπώ τη ζωή και ζωή σημαίνει νάσαι ζωντανός! Αυτό από μόνο του αρκεί. Είναι αρκετό για να είσαι άνθρωπος και να είσαι κομμάτι της ανθρώπινης ράτσας και να μπορείς να συνεισφέρεις λιγάκι κάπου - κάπου, για την ευζωία του άλλου. Αυτή είναι η δύναμη. Να ξέρεις ότι έχεις επιφορτισθεί αυτή την ευθύνη από κάποιον, ίσως το Υπέρτατο Ον. Κάποια οντότητα, που κανείς δεν μπορεί ν' αγγίξει που μου δίνει τη δύναμη να συνεχίσω, γιατί ξέρω ότι αξίζει τον κόπο.

Πώς μπορεί λοιπόν κανείς να γίνει καλός μουσικός, ιδιαίτερα της jazz; Φτάνει το ταλέντο;

Πιστεύω ότι κανείς πρέπει να έχει τις πεπονηθείσες του. Πρέπει να είσαι αληθινός με τις πεπονηθείσες σου. Για ν' αρχίσεις πρέπει να τις έχεις, γιατί αυτό κι εγώ δεν μπορώ να πω σε κανένα πως να έχεις πεπονηθείσες.

Εσύ για παράδειγμα, συνειδητοποίησες ότι η βιομηχανία του δίσκου σε σκότωνε κι έτσι θέλησες να κάνεις κάτι που θά σε κάνει να αισθάνεσαι ωραία, που να μπορείς να ζήσεις μαζί του. Έτσι έκανες μια αλλαγή. Ήταν μια απόφαση που έπρεπε να την πάρεις μόνος σου. Όπως πήρα κι εγώ μια απόφαση μόνος μου. Θα μπορούσα τώρα να δούλευα για την General Motors (γέλια). Όπως έκανε ο πατέ-

ρας μου επι 40 χρόνια! Και θάταν σπουδαίο γιατί με περιμένανε!!! Το γιό του Jones! Θάπαιρνα και ενάμισυ δολλάριο την ώρα! (γέλια) «Θα έχεις αυτό το πόστο για όλη σου τη ζωή». Κι εγώ είπα «Μη μου κάνετε τέτοια χάρη» (γέλια)

Υπάρχουν και πολλοί λευκοί που αισθάνονται έτσι. Δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι με τον τρόπο που ζούνε, αλλά μόνο λίγοι χώνονται στην jazz.

Αυτό είναι αλήθεια. Αλλά όταν το κοιτάς απ' αυτή την γωνία πρέπει να δεις ότι ούτε και πολλοί μαύροι μουσικοί μπλέκονται με τη jazz. Αναλογικά είναι περισσότεροι, κι αυτό γιατί ξεκίνησε από τους μαύρους στην Αμερική, επειδή βασικά εκεί εντοπίζει κανείς τις ρίζες, η Αφρική, οι πρόγονοι μας. Δεν υπάρχει λοιπόν ζήτημα για τις ρίζες, αλλά για την πίστη που πρέπει να έχει κανείς.

Η οικογένεια μου ήταν πολύ θρησκά. Ο πατέρας μου πιστεύει στο Θεό. Το ίδιο και εγώ. Είμαι πεπεισμένος. Δεν μου χρειάζεται να βγω στο δρόμο με συνθήματα για αγάπη και ειρήνη. Ο πατέρας μου μου είπε ότι υπάρχει θεός στον ουρανό κι εγώ τον πιστεύω. Πιστεύω ό,τι είπε ο Χριστός, γιατί αυτή είναι η αλήθεια. Κι αυτός είναι από τους βασικούς λόγους που με τράβηξε τόσο πολύ η μουσική. Υπάρχει αλήθεια στη μουσική και υπάρχει αλήθεια στην ενασχόληση μαζί της. Είναι μια καθαρή ενασχόληση. Όποιος θέλει ν' ασχοληθεί μαζί της πρέπει να πετάξει απ' το μυαλό του όλη τη σαβούρα και να πεί «εντάξει ας είμαι αληθινός». Αυτοί που το λένε αυτό είναι οι μεγάλοι μουσικοί. Δες τον Brew Mοg. Δεν μπορείς να του τη βγεις στο σαξόφωνο. Είναι σπουδαίος. Υπάρχουν μερικοί που δεν τους αντέχω. Δεν μου αρέσει ο Lee Morgan, ενώ πιστεύω ότι ο Stan Getz είναι φαινόμενο. Μπορεί να παίξει! Είναι τσόγλανος, αλλά τα καταφέρνει με το σαξόφωνο.

Έπαίξε άλλο πράγμα...

Ναι. Δεν μπορούσε ποτέ να παίξει δυνατά. Ίσως γιατί έμαθε να φυσάει μέσα απ' το λαρρύγγι. Μ' αυτό τον τρόπο κοβόταν η παροχή αέρα απ' το διάφραγμα του κι έτσι δημιούργησε μια κακιά συνήθεια που δεν μπόρεσε ποτέ να την αλλάξει. Αυτός είναι ο λόγος που έβγαζε τόσο χαμηλό ήχο. Άκουσε όμως τι παίζει και τότε θα καταλάβεις τον Stan Getz καλύτερα γιατί είναι πραγματικός καλλιτέχνης.

Ποιοί από τους παληούς που παίζουν ακόμα κρατιούνται κατά τη γνώμη σου σε υψηλά επίπεδα παιξίματος;

Καλά, ο Sonny Rollins σίγουρα. Μ'

όλη την τρέλλα του (γέλια). Αλλά αυτό είναι άλλο θέμα! (γέλια). Νομίζω ότι όλοι έχουμε κάποια τρέλλα! (γέλια).

Χρειάζεται λίγη τρέλλα!

Ναι, χρειάζεται (γέλια). Είναι μηχανισμός αυτοάμυνας! (γέλια).

Αλλά έχουν πεθάνει τόσοι πολλοί πρόσφατα! Αρχίζω να σκέφτομαι ανθρώπους που θάθελα να κατονομάσω και ανακαλύπτω ότι είναι όλο και λιγότεροι. Χριστέ μου. Μερικοί από τους πιο μεγάλους πριν από 10 χρόνια τώρα είναι βαθιά στη γη. Το πλήθος λιγοστεύει!

Παίζεις καμμιά φορά με κανέναν μουσικό της παληάς γενιάς;

Όποτε δοθεί κάποια ευκαιρία...

Απ' ότι καταλαβαίνω πρέπει να έχουν μείνει πολύ λίγα jazz-clubs στην Αμερική.

Πολύ λίγα και είναι διασκορπισμένα σ' όλη τη χώρα. Έχει μείνει μόνο ένα στο Σικάγο!

Ένα jazz-club για 5 εκατομμύρια ανθρώπους!

Ένα jazz-club! Ίσως υπάρχει κι ένα στο Λος Άντζελες. Ίσως ένα, δεν είμαι πολύ σίγουρος.

Καταλαβαίνεις τι λέω, καταλαβαίνεις...

Στην Αθήνα έχουμε δύο!

Αυτό είναι το πρόβλημα και συνδέεται άμεσα με το εμπόριο. Υπάρχουν αμέτρητες ντισκοτέκς, μια σε κάθε τετράγωνο. Όπου ήταν μπάρ έγινε ντισκοτέκ. Χωρίς μουσικούς!

Ένα πικάπ κι ένας παρουσιαστής. Αυτό είν' όλο.

Όπως την παληά εποχή που διοργάνωναν χορούς μ' ένα βιολιστή και κάποιον που τους έδειχνε τα βήματα του χορού. Αυτό κάνουνε τώρα στις ντισκοτέκς. Σαν να είμαστε 100 χρόνια πίσω!

Τι μουσική ακούνε οι μαύροι;

Ακούνε rock. Τι άλλο; Αυτή είναι η μεγάλη απώλεια.

Ακούνε τους Earth Wind and Fire! (γέλια).

Τις αδερφές!

Κατά κάποιο τρόπο είναι τραγικό αλλά δεν μπορείς να έχεις και τον καθένα μαζί σου. Εξ άλλου υπάρχει ακόμα ένα ποσοστό ανθρώπων που ψάχνουν και βρίσκουν τη jazz, πηγαίνουν σε κάποιο underground club ή βρίσκουν κανένα μικρό σταθμό FM που παίζει καλή μουσική.

Έτσι καταφέρνουν ν' αγνοήσουν την υπόλοιπη σαβούρα, που κρατάει ευτυχισμένα τα παιδιά. Ξέρεις, είναι σαν να βάζεις μια πιπίλα στο στόμα κάποιου και να του αφήσεις να την πιπιλάει.

Θάθελα να μου πεις για τη σχέση των μουσικών της jazz με τα ναρκωτικά. Νωρίτερα είπες σα

προϋπόθεση για να είσαι καλός μουσικός είναι να κρατηθείς μακριά απ' τα ναρκωτικά.

Το ζήτημα είναι ότι τα ναρκωτικά δεν είναι καλό πράγμα όχι μόνο για τους μουσικούς της jazz ή του rock αλλά και για οποιονδήποτε. Είναι πολύ κακό πράγμα. Δυστυχώς, στην ιστορία μας, στο άμεσο παρελθόν μας, οι μουσικοί στιγματίστηκαν λόγω των αδυναμιών τους και επίσης λόγω των παγίδων που μας έστηνε η αστυνομία!

Κι εγώ ο ίδιος έχω πιαστεί! Και βέβαια κατά πως φαίνεται απ' τις στατιστικές εγώ πρέπει να είμαι ο μεγαλύτερος ναρκομανής του κόσμου!

Είναι ένα απ' αυτά τα θέματα, που τα μέσα μαζικής ενημέρωσης τα εκμεταλλεύονται και τα χρησιμοποιούν σαν δικαιολογίες της κοινωνίας για να πει «κύτταξε να δεις, αυτό δεν είναι καλό για σένα» και να δημιουργήσουν διάφορες προκαταλήψεις του τύπου «τέτοια κάνουν οι μαύροι». Εφαρμόζουν αυτή την τρομοκρατική τακτική και δημιουργούν τις προκαταλήψεις, που χρησιμοποιούνται κατά των ανθρώπων αιώνες τώρα και βολεύει μια κυβέρνηση ή τους ανθρώπους του κατεστημένου να χρησιμοποιούν τέτοιου είδους τακτική ενάντια στους καλλιτέχνες.

Έτσι πιστεύω ότι ακόμα κι αν δεν υπήρχε άλλος λόγος, ακόμα κι αν δεν ήταν βλαβερό για την υγεία σου, αυτός θάταν ένας σοβαρός λόγος για να μην το κάνεις, γιατί θα έβαζες τον εαυτό σου στα χέρια των ανθρώπων που εκμεταλλεύονται τις αδυναμίες σου. Λοιπόν, δεν είναι καλό για κανένα και νομίζω ότι δεν είναι καλό ένας άνθρωπος να καταστρέφει το χαρακτήρα του ή την υπόληψή του ή ν' αφήνει περιθώρια να τον βλάψουν εξαιτίας ενός προβλήματος που είναι ψυχιατρικής και ψυχολογικής φύσης.

Πιστεύω ότι, δυστυχώς, στο παρελθόν πολλοί μουσικοί της jazz, χωρίς να εξαιρούμαι κι εγώ, είχαν σχέση με τα ναρκωτικά, γιατί αποτελούσαν μέρος του είδους της ζωής που κάναμε. Ήταν κάτι που γινόταν χωρίς να το πολυσκεφτεί κανείς και αφού ξυπνούσες το επόμενο πρωί σου χτυπούσαν την πόρτα κι ήταν η αστυνομία που σε μπαγλαρώνε και σου λέγε «εσύ είσαι κακός ενώ ο άλλος είναι καλός, γιατί δεν παίρνει», και κατόπιν μετάρρεπαν τους ανθρώπους σε όργανά τους. Τερατώδες παιγνίδι!

Αυτό συνέβαινε μόνο με τους μαύρους μουσικούς;

Ως επί το πλείστον συνέβαινε με τους μαύρους μουσικούς. Νομίζω ότι συνέβη και με μερικούς λευκούς, αλλά βασικά ήταν μια ταχτική που χρησιμοποιήθηκε ενάντια στους μαύρους, στους μή-λευκούς. Όχι μόνο μαύ-

ρους, αλλά και μεξικανούς, πορτορικανούς και γενικά ανθρώπους από μειονότητες στις ΕΠΑ.

Τώρα δεν γίνεται τόσο πολύ όσο άλλοτε, αλλά απ' την άλλη είναι ένα πρόβλημα που είναι σχεδόν ανεξέλεγκτο. Ευτυχώς όμως μπορώ να πω ότι κανένας απ' τους μουσικούς που ξέρω ή έχω κάποια σχέση δεν έχει καμιά παρτίδα με οποιοδήποτε είδος ναρκωτικών. Δεν καπνίζουν, ούτε κοκαΐνη ούτε ηρωίνη. Στην ορχήστρα μου με το ζόρι πίνουμε κανένα κονιακάκι ή κρασί.

Ευτυχώς, νομίζω ότι αν οποιοσδήποτε ψάχνει να βρει ένα πρόσχημα για να κολλήσει μια τέτοια ρετσινιά σ' ένα μαύρο μουσικό -τώρα- θα αντιμετωπίσει μια μεγάλη έκπληξη, γιατί δεν υπάρχουν και πολλοί που να παίρνουν ναρκωτικά. Είμαι πολύ ευτυχισμένος που οι μουσικοί της jazz είναι πολύ καθαροί!

Η σύνθεση του συγκροτήματός σου χτες βράδυ μας έκανε εντύπωση. Ένας γιαπωνέζος πιανίστας ανάμεσα στους μαύρους μουσικούς. Ίσως στο μέλλον νάχεις περισσότερους γιαπωνέζους στο συγκρότημα (γέλια).

Ίσως. Αποσκοπώ σε κάτι τέτοιο, αν και στο παρελθόν είχα όλο λευκούς μουσικούς μαζί μου. Και οι μαύροι με ρωτούσαν «πώς γίνεται κι έχεις όλους αυτούς τους λευκούς;» (γέλια). Κι εγώ τους απαντούσα «γιατί εσείς, καθίξια, δεν θέλετε να δουλέψετε!» (γέλια).

Υπάρχουν πολλοί γιαπωνέζοι μουσικοί εκεί που έχουν ενσωματωθεί στη Jazz.

Νομίζω ότι συμβαίνει αυτό γιατί οι άνθρωποι είναι πολύ δυνατοί. Πιστεύουν ο ένας στον άλλον κι αυτό είναι κάτι που δεν το βρίσκεις συχνά σ' ένα έθνος και ιδιαίτερα στο δυτικό πολιτισμό. Οι άνθρωποι στη Δύση έχουν την τάση να φτιάχνουν κλίκες. Στις Ε.Π.Α., στην Αγγλία οι άνθρωποι που έχουν κάτι λεφτουδάκια, μεσαία τάξη, ξεχωρίζουν, πάνε μαζί!

Στην Ιαπωνία δεν τους νοιάζει. Πλούσιοι και φτωχοί πάνε στο ίδιο σχολείο, έχουνε σχέσεις ο ένας με τον άλλο, και συνδέονται μεταξύ τους με το πρόσωπο του Αυτοκράτορα και από το γεγονός ότι είναι γιαπωνέζοι.

Αυτή είναι μια δύναμη που κανένας δεν μπορεί να την βλάψει.

Η δουλειά είναι πολύ ουσιαστική γι' αυτούς. Ολόκληρη ιεροτελεστία.

Ο μουσικός ασχολείται με τη μουσική με τον ίδιο τρόπο, με το ίδιο πνεύμα, με την ίδια ενεργητικότητα.

Γι' αυτό τάχουν καταφέρει τόσο καλά στην αφομοίωση της τεχνικής της Jazz. Και είναι καλοί!

Απ' τους νεότερους υπάρχει κάποιος που είναι αξιόλογος;

Υπάρχει ένα αγόρι που ελπίζω να δουλέψει σύντομα στο συγκρότημά μου. Έχει ξαναδουλέψει μαζί μου. Τον λένε Azar Lawrence. Παίζει τενόρο σαξόφωνο και ο Coltrane είναι ένας απ' τους ήρωες του. Πολύ καλός.

Δεν τρομάζει με τη μελέτη.

Φαίνεται όμως ότι υπάρχει ένα πλήθος νέων μαύρων μουσικών στην Καλιφόρνια τώρα. Ο Azar τους ξέρει όλους. Είναι παιδιά, 18-19 χρονών! Δεν ξέρω ονόματα αλλά ξέρω ότι έχουν ταλέντο, μυαλό, είναι περπατημένοι και καταλαβαίνουν πολλά πράγματα. Είναι πολύ πιό ώριμα απ' όσο δείχνει η ηλικία τους. Έτσι πιστεύω ότι αποτελούν μια πολύ καλή πηγή πρώτης ύλης. Υπάρχει εκεί μια κρυμμένη δύναμη. Βέβαια οι άνθρωποι δεν το ξέρουν αυτό και δεν υπάρχει λόγος να το ξέρουν. Νομίζω ότι μερικές απ' τις εταιρίες δίσκων θα εκπλαγούν. Είναι κάτι που τους έχει ξεφύγει. Ανγόησαν αυτό το ταλέντο και ελπίζουν ότι ίσως θα περάσει, θα χαθεί και κανένας δεν θα πάρει είδηση, αλλά νομίζω ότι θα ξαναβγει στην επιφάνεια και θα τους κυνηγήσει στο μέλλον. Από εκεί αντλώ κι εγώ δύναμη! Γιατί ξέρω ότι υπάρχει.

Από παράσταση σε παράσταση υπάρχουν αξιόλογες αλλαγές σ' αυτό που παίζετε ή ο αυτοσχεδιασμός γίνεται μερικές φορές κάτι το σταθερό;

Αυτό προσπαθώ να τ' αφήσω στην ευχέρεια του καθένα. Το τί παίζει όσον αφορά τον αυτοσχεδιασμό. Βέβαια ο αυτοσχεδιασμός του καθένα περιορίζεται κάθε φορά απ' τις δικές του δυνατότητες. Αν ο μουσικός έχει την ικανότητα, θάυμα, αλλιώς προτιμώ να τον ακούσω να παίζει κάτι που ξέρει και μπορεί να το παίζει καλά κι ας το επαναλάβει 50 φορές παρά να μπερδευτεί σε μια προσπάθεια να κάνει ένα αυτοσχεδιασμό για τον οποίο δεν είναι προετοιμασμένος ή δεν έχει εξασκηθεί κατάλληλα για να τον κάνει. Δεν έχει να κάνει μόνο με το μυαλό του ανθρώπου, αλλά και με το όργανο του και με την ικανότητά του να το ελέγξει.

Εσύ πως βλέπεις τον εαυτό σου; Θα συνεχίσεις μέχρι το τέλος;

Εγώ προσωπικά είμαι αποφασισμένος να δώσω ότι έχω. Δεν αισθάνομαι καμιά ανασφάλεια. Αντίθετα νοιώθω δυνατός. Και θα συνεχίσω όσο με παίρνει!

Ο γιός σου τι κάνει; Είναι μουσικός;

Πάει σχολείο και θέλει να γίνει δρομέας μεγάλων αποστάσεων. Στά 2 μίλια ή κάτι τέτοιο! (γέλια). Έχει ύψος 6 πόδια και 2 ίντσες! Είναι καλό παιδί! Αγαπάει την ζωή!

Elvin, σ' ευχαριστώ πολύ! Γιάννη, βγάλε μας μια φωτογραφία...

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΑΤΗΣ
ΠΕΙΡΑΙΩΤΙΚΗ ΡΕΜΠΕΤΙΚΗ ΚΟΜΠΑΝΙΑ
(ACBA)

ΑΥΘΕΝΤΙΚΑ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΑ
(ACBA)

ΑΚΗΣ ΠΑΝΟΥ
ΤΟ ΜΕΤΡΟ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ
(ΑΦΟΙ ΦΑΛΗΡΕΑ)

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ
ΤΟ ΣΜΥΡΝΕΪΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΜΕΤΑ ΤΟ 1922.
(ΑΦΟΙ ΦΑΛΗΡΕΑ - ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΤΩΝ ΡΕΜΠΕΤΙΚΩΝ ΤΡΑΓΟΥΔΙΩΝ)

ΑΡΓΥΡΗΣ ΜΠΑΚΙΡΤΖΗΣ
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΙ ΚΟΛΥΜΒΗΤΕΣ

SPHINX - SPHINX
(ACBA)

SPHINX
ΕΠΤΑ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ
(ACBA)

ΣΑΚΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΠΙΑΝΟΕΠΑΦΕΣ
(ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ)

ΦΛΩΡΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ
ΝΖΡΡΡΤ
(ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ)

Σ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ - Φ. ΦΛΩΡΙΔΗΣ
ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΖΟΝΤΑΣ ΣΤΟΥ ΜΠΑΡΑΚΟΥ
(ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ)

POP ELEVEN

ΠΙΝΔΑΡΟΥ 38 και ΤΣΑΚΑΛΩΦ
3601729 - 3630868

ΣΤΑ ΒΟΥΤΣΑΛΑΚΙΑ

Ρεμπέτικα με την καλή έννοια
του Γιάννη Κалаϊτζή

